

Legong-tanssissa kädet ja silmät viestivät voimakkaimmin.

Ubud vai Denpasar?

17.10.2017 14.00

Kuninkaallisen perheen kotipaikka ja balilaisen kulttuurin kehto Ubud kuuluu matkailijan käyntikohteisiin. Denpasar on Balin vilkas ja vauhdilla kasvava pääkaupunki, jonne vain harva ulkomaalainen eksyy.

TEKSTI JA KUVAT: MIKA SÄTERI

Gamelan-orkesterin mystinen kilkutus vie unenomaiseen tunnelmaan. Pimeästä portista kurkistaa kaunis tanssijatar koreassa kostyymissään. Lekong-tanssi alkaa arasti, mutta etenee lumoavin pikku elein vauhdikkaammaksi. Ilmeet ja käsien liikkeet ovat korostettuja ja rytmikkäitä nykäyksiä. Kun lumoava ilmestys pujahtaa valokeilasta takaisin pimeyteen, tilalle tanssahtelee hurja leijonahahmo karvat heiluen. Alkaa ikuinen hyvän ja pahan taistelu, Barong vastaan Rangda.

Ubudin seutu on balilaisen kulttuurin kehto. Sen ympäristöstä löytyy kiinnostavia vanhoja tempeleitä ja upeita rinteille pengerrettyjä riisipelloja. Joka ilta useammankin keskustan temppelein pihalla esitetään balilaista tanssia, tanssiteatteria ja gamelan-musiikkia. Päivisin lapset harjoittelevat samoissa paikoissa sormi- ja ranneliikkeitä ja muita balilaisen tanssin saloja.

Ubud on Baliilla asuvien ulkomaalaisten keskus, joten länsimaiset standardit täyttäviä kahviloita ja ravintoloita kaipaaville vaihtoehtoja on runsaasti. Kannattaa kokeilla esimerkiksi kulturellin Three Monkeys -ravintolan fuusiokeittiötä. Tunnelmallisimmat pöydät ovat pienen riisipellon reunalla.

Ubudissa on myös laadukkaita taidemuseoita, joissa on esillä niin perinteistä hindulaista taidetta Ramayanan ja muiden eeposten kuvituksineen kuin modernimpaakin taidetta. Balilaisessa taiteessa mielenkiintoista on ehtymättömien hindumytologioiden kuvaamisen lisäksi 1900-luvun länsimaisten vaikutteiden ja perinteen sulautuminen.

Parhaan yleiskuvan koristeellisen balilaisen taiteen suuntauksista saa Puri Lukisan -museon kolmessa rakennuksessa. Museoiden lisäksi Ubud pursuaa taiteilijakoteja ja gallerioita. Kaupunki vetää taiteilijoita puoleensa kuin 1900-luvun alun Pariisi.

Balin kulttuuriin tutustuminen onnistuu siis Ubudissa kätevimmin ja komeimmissa puitteissa. Muita syitä suurille matkailijamäärille ovat saaren parhaat hotellit ja kylpylät. Toisaalta kilpailusta johtuen laadukasta majoitusta löytyy pienemmällekin budjetille.

Halvemmissa majapaikoissa tosin ei ole tyrkytykseltä suojassa edes oman mökkinsä terassilla: "taiteilijat" myyvät "käsien tehtyjä" - tuotteitaan ovelta ovelle. Torilla kiertävän silmään sattuu täysin samanlaisia, uniikeiksi ja käsin tehdyiksi mainostettuja taideteoksia, joiden ainoa ero on halvempi hinta.

Keskustan kaduilla tyrkytys on melkoista, mutta apu on lähellä. Pääkadulta, Raya Ubudilta pohjoiseen kääntyvä Sriwedari-katu on toinen maailma. Kadun varrelta löytyvät ensimmäiset riisipellot, mutta parempia maisemia on luvassa niille, jotka jaksavat körötellä pidemmälle pohjoiseen.

Luonnonystävälle mukava pistäytymiskohde on Petulu, tuhansien haikaroiden pesimä- ja pysähdyspaikka, jonka kylänraitilla voi kesäisin ihastella pörröisten haikaranpoikasten haparoivaa kulkua. Haikaroiden valloittaman puun alle ei kuitenkaan kannata parkkeerata. Petulua ympäröivät riisipellot, joilla ankat taapertavat ravintoa etsien.

Noin kymmenen kilometrin päässä Ubudista sijaitsevan Cekingin jälkeen kannattaa suunnata muutama kilometri itään, kohti Tampaksiringin kaupunkia ja käydä katsastamassa Gunung Kawi -temppeleitä, jonne ajaminen pikkuteitä pitkin on puolet nautinnosta. Kymmenen kallonseinämään kaiverretun kahdeksanmetrisen patsaan uskotaan olevan Udayana-dynastian kuninkaiden ja kuningattarien muistomerkkejä. Temppeleitä halkoo riisipellojen ympäröimä koski, jota seurailemalla pääsee vesiputoukselle.

Mennen tullen kannattaa välttää matkamuisto- ja koriste-esineyymälöiden reunustamaa päätieta, Tegallalangiin läpi menevää Raya Andongia. Sivutiet mutkittavat vehreissä maisemissa, ja pienten kylien läpi ajaessa hymy on herkässä: lapset ja väliillä varttuneemmatkin kyläläiset vilkuttavat hymyillen muukalaiselle, joka halkoo maisemaa uljaan mopedinsa selässä.

Ensimmäisen Denpasarissa vietetyn päivän kääntyessä iltaan havahduin kummalliseen ajatukseen: olen viettänyt päivän Balin vilkkaan pääkaupungin keskustassa, mutta en ole nähnyt turistin turistia. Ei ollut toreilla eikä edes ostoskeskuksissa. Vasta illalla hotelli Taman Sucissa näen muutaman.

Sarongeissa on valinnanvaraa.

On kummallista, kuinka harva matkailija yöpyy Denpasarissa, joka on balilaisille ainoa oikea balilainen kaupunki. Denpasariin kannattaa tulla jo sen takia, että siellä näkee ballaisten arkea.

Toreilla ja ostoskeskuksissa tavaroista maksetaan niiden oikea, edullinen hinta. Hinnat voivat olla yli puolet halvempia kuin Ubudin torilla tai marketeissa. Todennäköisesti esimerkiksi saronkien ja batiikkien laatukin on parempaa, sillä paikalliset hakevat ne Denpasarista.

Paras paikka kangas- ja vaatekaupoille on hektinen Pasar Kumbasari joen varrella. Vastarannalla on toinen, ruokaan keskittyvä basaari, Pasar Badung. Koko kaupungin nimikin itse asiassa viittaa näihin toreihin, *pasareihin*.

Torilla kaupantekoa helpompaa on shoppailla ostoskeskuksissa, joissa hinnat ovat näkyvässä eikä neuvottelutaitoja tarvita. Esimerkiksi edullinen Robinson's ja länsimaisiin brändeihin keskittyvä Matahari sijaitsevat lähellä toisiaan, vilkkaan Teuku Umar -kadun eri puolilla.

Suojatiestä huolimatta paikallisetkin ylittävät kadun erittäin varovasti, usein käsiyknkkää kulkien, joten matkailija saa olla tarkkana. Paras taktiikka on lähteä matelemaan tien yli samaan aikaan paikallisen kanssa. Varmuuden vuoksi kannattaa kohottaa autoilijoille käsi merkiksi siitä, että aikoo tosissaan ylittää tien.

Shoppailun lisäksi Denpasarissa pääsee pilkkahintaan maistelemaan balilaisen keittiön värikkäitä ja herkullisia annoksia. Aterioiden hinnat alkavat noin eurosta, ja niiden laatu on monen mielestä Balin paras. Kulttuurinnälkäselle taas Bali Arts Festival tarjoaa *kecak*-tanssia ja muita esittäviä taiteita kesäkuun puolivälistä heinäkuun puoliväliin.

Kysymykseen Ubud vai Denpasar ei oikeastaan tarvitse vastata, kun ne sijaitsevat lähekkäin ja edullisen taksimatkan päässä toisistaan. Molemmissa kannattaa käydä. Ubudissa voi hemmotella itseään monin tavoin ja Denpasarissa käydä katsomassa paikallista elämänmenoa ja ostamassa tulusbatiikit.

FAKTAT BALI

Sijainti: Indonesiassa Jaavan itäpuolella

Asukasluku: n. 4 milj.

Pääkaupunki: Denpasar

Uskonto: Hindulaisuus 92 %, islam 6 %, muut 2 %

Rahayksikkö: Indonesian rupia (1 € = 12 500 Rp)

Kielet: Indonesia (virallinen), bali, englannilla pärjää

Viisumi: Balin lentokentältä saa 30 päivän viisumin (25 \$), etukäteen hankittu on voimassa 60 päivää

Paras aika matkustaa: Matkailu on ympärivuotista, mutta kuivinta, "viileintä" ja myös kalleinta on kesäkuukausina, jolloin päivälämpötilat ovat +30 asteen tienoilla.

Miten pääsee: Lennot Suomesta Finnairilla Bangkokin, Singaporen ja Hongkongin kautta (loppumatkan lentää yhteistyökumppani). Omatoimisesti pääsee parhaiten Bangkokista tai Singaporesta Air Asian halpalennoilla.

FAKTAT UBUD

Sijainti: n. 40 km Balin lentokentältä pohjoiseen

Asukasluku: n. 30 000

Miten pääsee: Taksi lentokentältä alle 20 euroa

Liikkuminen: Takseja ei Ubudissa näe, mutta kyydin tarjoajia sitäkin enemmän. Mopon- tai polkupyöränvuokraus on suositeltavaa, jos haluaa tutustua ympäristön riisipeltoihin. Kävelläkin on helppo liikkua.

Ilmasto: Ubud sijaitsee 200 m merenpinnan yläpuolella, minkä vuoksi siellä on etenkin öisin hiukan viileämpää kuin rannikolla tai Denpasarissa

KIITÄMME

- o Kulttuuritarjontaa
- o Laadukkaita majoituksia, kahviloita ja ravintoloita
- o Kauniita maisemia

MOITIMME

- o Matkailun valtaamaa keskustaa
- o Mittaria käyttävien taksien puutetta
- o Kaupittelijoiden tyrkytystä

FAKTAT DENPASAR

Hurjasta ulkomuodostaan huolimatta Barong on hyvä voima.

Sijainti: n. 17 km Balin lentokentältä pohjoiseen

Asukasluku: n. 800 000

Miten pääsee: Taksilla tai *bemo*-pikkubussilla lentokentältä ja muista Balin kohteista

Liikkuminen: Taksin saa helposti kättä heilauttamalla, *bemollakin* pääsee pienellä vaivannäöllä

KIITÄMME

o Edullisia toreja, ostoskeskuksia ja ruokakojuja

o Aitoa aasialaisen kaupungin tunnelmaa

o Helppoja ja edullisia takseja

MOITIMME

o Jalkaisin liikkumisen hankaluutta

o Liikenteen ruuhkaisuutta

o Länsimaisen tason hotellien vähäisyyttä

Balilaistempelin alttari.

Gunung Kawin kivipatsaiden uskotaan olleen 1000-luvun kuninkaallisten muistomerkkejä.

Petulia ympäröivät riisipellot, joilla ankat taapertavat ravintoa etsien.

Pura Taman Saraswati on Ubudin kaunein temppeli.

Gamelan-soittajat keskittyneinä soittoon.

Kalatiski Denpasarin torilla.

Legong-tanssijan rannelikkeet lumoavat.